

İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi
Journal of the Human and Social Science Researches
[2147-1185]

[itobiad], 2018, 7 (4): 2868/2884

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

Decentralization Policies And Local Governments In England

Erkan ARSLAN

**Öğr. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yıldızeli Meslek
Yüksekokulu**

Lecturer, Dr. Sivas Cumhuriyet Uni

erkana@cumhuriyet.edu.tr

Orcid ID: 0000-0002-8273-9460

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Received : 10.07.2018
Kabul Tarihi / Accepted : 16.12.2018
Yayın Tarihi / Published : 23.12.2018
Yayın Sezonu : Ekim-Kasım-Aralık
Pub Date Season : October-November-December
Cilt / Volume: 7 Sayı – Issue: 4 Sayfa / Pages: 2868-2884

Atıf/Cite as: ARSLAN, E. (2018). İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7 (4), 2868-2884. Retrieved from <http://www.itobiad.com/issue/39481/442187>

İntihal /Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software. <http://www.itobiad.com/>

Copyright © Published by Mustafa YİĞİTOĞLU- Karabük University, Faculty of Theology, Karabük, 78050 Turkey. All rights reserved.

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler*

Öz

İngiltere köklü idari ve siyasi gelenekleri bulunan bir ülkedir. İngiltere’nin yerel yönetim kuruluşlarına sahip olma geçmişi 1215 Magna Carta (Büyük Şart) ya kadar uzanmaktadır. İngiltere yerel yönetim sistemine değişik adlar ve formlarda da olsa yüzyıllardır sahip bir ülkedir. Ülkede yazılı bir anayasanın olmayışı nedeniyle yerel yönetimlerin anayasal bir dayanağı bulunmamaktadır. Ancak yerel yönetimler için bir yasal dayanaktan bahsedebilmek mümkündür. Bu bağlamda İngiltere’de yerel yönetimler; yasal izinlerle oluşturulmuş, yetkileri yasanın izin verdiği görevler kapsar şekilde belirlenmiş ve zaman içinde sık sık bu güç ve yetkiler değiştirilerek varlıklarını devam ettiren kuruluşlardır. Çalışmada, yerelleşme reform süreçleri ve yerel yönetimlerin faaliyet alanlarının genişliği konuları açısından incelemeye değer bir ülke görünümüne sahip İngiltere konu alınmıştır. Bu bağlamda İngiltere yönetim sistemi hakkında genel bir değerlendirme yapılmakta ve İngiltere’deki yerelleşme reform süreci tarihsel, yasal, yapısal ve fonksiyonel bir çerçevede ele alınmaktadır. Zaman içerisinde yerel yönetimler alanında ortaya çıkan değişimler, yerelleşme bağlamında son gelinen seviye ve genel eğilimler hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerelleşme, Yerel Yönetimler, Yerel Yönetimler Geleneği, Reform, İngiltere.

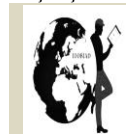
Decentralization Policies And Local Governments In England

Abstract

The history of local governments of England dates back to Magna Carta 1215. For centuries, the country has had a system of the local governments albeit in different names and forms. Due to the lack of a written constitution in the country, local governments have no constitutional basis. However, it is possible to speak of a legal basis for local governments. In this context, local governments in England are institutions which are created with legal authorizations. Their authorities are designated to encompass duties permitted by the law. Throughout time, their authorities and powers were frequently changed, however these governments managed to survive. The study focus upon England in terms of localization reform processes and the scope of activities of local governments. In the work, a general evaluation is made about the English management system and the decentralization reform in England is addressed in a historical, legal, structural and functional framework. Changes in local governments in time and general trends in the context of localization constitute another aspect of the study.

Keywords: Decentralization, Local Governments, Tradition of Local Governments, Reform, England.

* Çalışmada kısmen doktora tezinden yararlanılmıştır.

Giriş

Yerelleşme, yerel halkın ihtiyaç duyduğu ve kendine ait işlerin bu topluluk tarafından dizayn edilen, denetlenen yerinden yönetim kuruluşları tarafından sunulmasını amaçlayan yönetsel bir ilkedir (Sakal, 2009; 339). Yerelleşme süreci genel olarak; siyasi, idari ve mali boyutları bulunan bir kavramı anlatmaktadır. İdari yerelleşme ile merkezi yönetimin kimi yetki ve sorumluluklarının yerinden yönetim kuruluşlarına aktarılması amaçlanmaktadır. Böylece yerel ve bölgesel hizmetleri görmeye dönük yerel ve bölgesel yönetim kuruluşlarının yapısı güçlendirilmiş, görev, yetki ve kaynaklarla donatılan kuruluşlar oluşturulmuştur. Siyasi yerelleşme vatandaşlar ve onların seçilmiş temsilcilerine kamusal karar alma süreçlerinde daha fazla yetki aktarımını anlatan bir kavramdır. Siyasi yerelleşme ile yerel yönetimler; kendi karar organlarına sahip, kendi kararlarını merkezi yönetimin onayı aranmaksızın alabilen ve bu kararları hayata geçirilebilme imkanı elde eden kuruluşlar haline gelebilmektedir. Mali yerelleşme ise; yerel yönetimler başta olmak üzere diğer yerinden yönetim kuruluşlarının yerine getirmek zorunda oldukları görevleri etkin biçimde sunabilmeleri için yeterli mali kaynaklara sahip olmasını anlatır. Bu kavram, yerel yönetimlerin görevleri ile orantılı bağımsız gelir kaynaklarına sahip olma yanında, harcama yapma konusunda da serbest karar alma yetkilerinin bulunmasını anlatır (Rondinelli, 1999). Bu bağlamda yerelleşme, merkezi idareden yerinden yönetim kuruluşlarına (yerel yönetimler, hizmet yerinden yönetim kuruluşları, meslek kuruluşları), sivil toplum kuruluşlarına (sendika, dernek, vakıf vb.) ve özel sektör kuruluşlarına doğru yetki ve kaynak aktarımı olarak tanımlanabilir (Arslan vd., 2015; 43).

Merkezileşme ve yerelleşme tartışmaları son dönem siyaset ve akademi hayatında çok tartışılan bir konudur. Devlet, kamu yönetimi ve bağlantılı olarak yerel yönetimler alanında yaşanan hızlı değişim ve dönüşümlerin yaşanması, bu süreçte kimi iç ve dış dinamiklerin de hızlandırıcı etkisi ile yerelleşme ülkelerin son dönem politika önceliği haline gelmesinde etkili olmuştur. Yerelleşme sürecinde ülkeler politikalarını oluştururken; sahip olduğu yönetim geleneği, siyasi ve ekonomik koşulları, coğrafya ve nüfus büyüklüğü gibi faktörlerin belirleyici etkisini hissetmişleridir. Söz konusu ülke, üniter devlet yapısına göre örgütlenmiş, merkeziyetçi yönetim ilkelerine bağlı ve geleneklerine sadık ülke olarak İngiltere olduğunda yerelleşme politika ve düzeyinin bu faktörlerin derin etkisinde kaldığını ifade etmek mümkündür.

Son birkaç on yılda Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerin giriştikleri yerelleşme odaklı reformlar neticesinde merkezi idarenin yerel yönetimler üzerindeki kontrolü azalma eğilimine girmiştir. Bu noktada yerelleşme politikalarından en çok etkilenen yapılar hiç şüphesiz yerel yönetim kuruluşlarıdır. Nihayetinde yerelleşmenin taşıyıcı ayaklarından biri de yerel

yönetim kuruluşlarıdır. Ancak yerelleşme politikalarının bütün ülkelerde benzer bir seyir takip ettiği ve benzer bir sonuç ortaya çıkardığı söylenemez. Keza bütün ülkeler için geçerli tek tip bir yerel yönetim sistemi bulunmamaktadır. Ülkeler kendi özel dinamiklerinin etkisi ile kendilerine has yerel yönetim yapılarını meydana getirmişlerdir. Bu anlamda yerel yönetimlerin yapısı ve işleyişi gibi konularda standartlar ülkelere göre farklılaşmaktadır.

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, İngiltere gibi ülkelerde farklı yerel yönetim sistemleri mevcuttur. Ancak ülkelere göre farklılaşabilen yerel yönetim sistemleri, benzer kamu hizmetlerini yürütmekle mükellef olma noktasında birbirlerine benzemektedirler. Bu anlamda ülkedeki devlet geleneği başta olmak üzere, devlet sistemi ve demokrasi modeli yerel yönetim sistemleri üzerinde belirleyici bir role sahiptir. Farklı ülkeler için tek bir yerel yönetim sisteminden bahsedilemezken; farklı yerel yönetim sistemlerinin ortak özelliklerinden bahsedilebilir. Bu ortak özellikler beş kategoriye ayrılabilir. İlk olarak; coğrafi alan itibarıyla sınırları belli bir toprak parçası üzerinde buluşmuş olmak, ikinci olarak; bu alan dahilinde yetki ve sorumluluklara sahip olmak, üçüncü olarak; belirli bir seviyede siyasal ve mali içerikli özerklik taşımak, dördüncü olarak; yerel yönetim birimlerinin karar organlarının seçimle belirlenmesi ve son olarak; kendilerine aktarılan yetki ve sorumluluklarını yerine getirebilecek düzeyde öz kaynaklara sahip olmak sayılabilir (Çam, 2015; 26).

Demokratikleşme, şeffaflık, yerel özerklik, hizmetlerde yerel yurttaş odaklı, katılımcı, verimli ve etkin hizmet anlayışının yükselen önemine binaen yerel yönetimlerin değişen rolü etrafında incelenmesi gereken en önemli coğrafya Batı Avrupa merkezli, Avrupa Birliği ülkeleridir. Bu makalede, yerelleşme reform süreçleri ve yerel yönetimlerin faaliyet alanlarının genişliği konuları açısından incelemeye değer bir ülke görünümüne sahip İngiltere'yi konu alınmıştır. Uluslaşma ve demokratikleşme sürecini erken bir tarihte tamamlayan İngiltere aynı zamanda yönetim ve siyasal yapısı itibarıyla de kendine özgü bir sisteme sahip ülke kategorisindedir.

1. İngiltere'ye İlişkin Genel Bilgiler

Ülkenin kısa adı Birleşik Krallık (United Kingdom 'UK') ve İngiltere olarak günlük amaçlı kullanılan isimleri vardır. Anayasal ve siyasal içerikli resmi adı ise "Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı" (United Kingdom of Great Britain And Northern Ireland)'dır (Oakland, 2002; 10). İngiltere köklü idari ve siyasal gelenekleri bulunan parlamenter bir demokrasidir. Kraliçe resmi devlet başkanlığını temsil ederken, hükümet başkanlığını ise Başbakan yürütmektedir. Yasa yapma yetkisi ise; Avam Kamarası (House of Commons) ve Lordlar Kamarası (House of Lords) birlikteliğinden meydana gelen parlamentoya aittir. Ülkede yazılı bir anayasa bulunmadığı gibi devletin temel kurumlarının işleyişini, sistemini ve yapısını açıklayan kapsamlı bir yasa da bulunmamaktadır. Bu alandaki yazılı hukuksal boşluk

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

siyasi ve idari gelenekler ile parlamento ve mahkeme kararları tarafından doldurulmuştur. Kamu yönetimi ile ilgili muhtelif yasalar ve yürütmenin çıkardığı kararnameler ve diğer düzenleyici işlemler kamu yönetiminin örgütlenme ve işleyişini şekillendirmektedir (Bingöl vd., 2008; 15).

İngiltere, üniter (tekçi) ve merkezîyetçi yapıya sahip bir devlettir. Bu Sistemde merkezin yerel yönetimler üzerinde etkisi oldukça belirgindir. Yerel yönetimlerin sadece kısıtlı bir alanda yürütmeye dair yetkileri bulunmaktadır. (Kocaoğlu vd., 2015; 339).

İngiltere, kamu yönetimi reformlarının en sık gerçekleştiği ülkelerden biridir. Yeni kurulan, kaldırılan, birleştirilen veya adı ya da niteliği değiştirilen kamu örgütlerine sıklıkla rastlanmaktadır (Karasu, 2009; 192). En kapsamlı reform hareketi ise 1980’lerde muhafazakar Thatcher Hükümeti ile birlikte başlamıştır. Dönemin reformlarından, madencilikten, orduya, eğitim kurumlarına, üniversite, hastane ve yerel yönetim birimlerine kadar bütün kamu yönetimini derinden etkiledi. Reformlarla birlikte kamu yönetiminin yapısı yeniden çizildi. Reform süreci; büyük oranda kamu yönetimi kurumlarının yönetiminden işletmecilik uygulamalarına (managerialism) geçiş biçiminde olurken, yine yerelleşme ve birleşme (agencification) şeklinde devletin sınırlarının yeniden çizildiği dönüşümleri de ortaya çıkarmıştır (Coşkun, 2004; 139-143).

2. İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler: Tarihsel ve Yasal Çerçeve

İngiltere’nin idari yapısı içerisinde yerel yönetimleri 1215 Büyük Şart (Magna Carta) tan beri görebilmek mümkündür. Bu manada İngiltere en uzun yerel yönetim deneyimine sahip ülkelerden biridir (Koçak, 2008; 143). İngiltere’de yerel yönetimler belirli bir takım hizmetleri sunmak için parlamento tarafından oluşturulan, seçilmiş bir yerel meclisi bulunan, belirli bir özel alanda genel çıkarları temsil eden yetkilere sahip bağımlı kuruluşlardır (Chandler, 1991: 1). İngiltere’nin Anglo-Sakson bölümünde yerel yönetim sistemi, büyük şehirlerden küçük köylere Monarşi’nin yerel temsilcileri tarafından organize edilmesi ile başladı. İngiltere, yerel yönetim sistemine değişik biçimlerde de olsa yüzyıllardır sahip bir ülkedir (Oakland, 2002; 65).

İngiltere’de yerel yönetimler, merkezi yönetimin kontrolü altında, sıkı mali kısıtlamalar ve yasal sınırlamalara tabi türdeş bir yapıya sahiptir. Ancak yetkiler tekdüze, eşit olarak dağılmamıştır. Geleneksel İngiltere yerel yönetim yapıları; County, District, Township veya Parish gibi yerel yapılardan meydana gelmektedir. Art arda devam eden, bitmemiş reform dalgaları İngiltere’de tekdüze olmayan melez bir yerel yönetim modelinin ortaya çıkarmıştır. İskoçya’nın ayrı bir parlamentosu, Galler’in bir meclisinin

olması devam eden reform çalışmalarının dışında kalmasına neden oldu (Worthy vd., 2011; 11).

İngiltere’de yerel yönetimler, 19. yüzyıl boyunca 1835 tarihli Belediye Şirketler Yasasını takip etti (Wollmann, 2004; 643). Aynı yüzyıl boyunca İngiltere’de yerel yönetimler büyük gelişme gösterdi. Şu an İngiltere’de eğitim, itfaiye, ulaşım, sosyal hizmetler ve sağlık gibi hizmetler seçilmiş yerel meclisler aracılığı ile yürütülmektedir (Oakland, 2002; 66). Günümüzde İngiltere’deki yerel yönetimlerin sahip olduğu bir çok yetkinin uzun bir tarihsel geçmişi bulunmaktadır.

İngiltere’nin yazılı bir anayasasının olmayışı nedeniyle yerel yönetimler için anayasal bir dayanaktan bahsedebilmek mümkün değildir. Öte yandan İngiltere’de merkezi hükümetin aksine yerel yönetimler 1960’tan bu yana yasal mevzuata tabi kuruluşlar olarak varlık göstermektedirler (Worthy vd., 2011: 12). İngiltere’de yerel yönetimlerin halihazırdaki geçerli yapısı 1972’de hazırlanan ve 1 Nisan 1974’te yürürlüğe giren Yerel Yönetimler Yasası ile 1985’te hazırlanan düzenlemelerle oluşturulmuştur. 1974 tarihli Yerel Yönetimler Yasası ile yerel yönetimler, nüfus yoğunluğu ve sosyo-ekonomik koşullar dikkate alınarak tekrar ele alınmış ve yeniden düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile mevcut yerel yönetim kuruluşlarının sayısı azaltılarak, üç sınıflı bir sistem kurulmuştur. Oluşturulan sınıflandırmanın birinci kademesinde il (county), ikinci kademe olarak bölge (district) ve son kademe olarak da köyler (parishes) yer almaktadır (İnanç vd., 2006).

İngiltere’de yerel yönetim sisteminin 1974 ve 1985’te hazırlanan düzenlemeler ile yeniden yapılandırılmasına rağmen dönemin muhafazakar Thatcher Hükümeti tarafından hala köklü değişikliklere ihtiyacı olduğu düşünülmekteydi. 1990’larda Thatcher Hükümeti’nin son bulmasına rağmen yerel yönetimlerin iç ve dış yapılarının yeniden düzenlenmesi gerekliliğini konu alan çalışmalar (White Paper) yürütülmeye devam etti (Chandler, 1991; 25).

Birleşik Krallık’ın hakim olduğu coğrafyada yerel yönetimler, merkezi yönetim tarafından tayin edilen politikaların yerel düzeydeki uygulayıcı kurumları olarak gelişmiştir. Bu durum, II. Dünya Savaşı sonrasında hayata geçirilen sosyal devlet modelinin işlevsellik kazanması için artan merkezileşmenin bir sonucudur. Ülkede Thatcher Hükümeti döneminde yaşanan paradigma değişimi ile refah devleti anlayışı yerini neo-liberalizme bırakırken; merkezi yönetimin yerele olan müdahalesinde artma sürmüştür. 1997’de İşçi Partisi’nin iktidarı devir alması ile birlikte yerinden yönetim alanında önemli düzenlemelerin yapıldığı döneme girilmiştir. Takip eden yıllarda 1999’da İskoçya Parlamentosu kurulmuş, 1998’de Galler ve Kuzey İrlanda meclisleri 2000’de Büyük Londra Yönetimi oluşturulmuştur. Ülkede yerel yönetim kapsamındaki genişleme sonraki yıllarda da sürmüştür. 2006’da Galler Meclisi’ne bazı alanlarda yasama yetkisi devredilirken, 2012’de İskoçya Parlamentosu’nun yetkilerini artıran düzenlemeler ile

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

süreçte bugüne yaklaşmıştır. Yerelleşme eğilimli bu düzenlemeler genel nitelikli olmayıp, ayrı ayrı yasalar ile hayata geçirilmiştir (Çam, 2015; 33).

2000’lerin başlarında İngiliz yerel yönetim sisteminde önemli bir reform girişimi olarak gösterilen düzenlemeler hayata geçirildi. Parlamentodaki partiler arası muhalefete rağmen 1985’in sonunda kabul edilen ve 31 Mart 1986 yürürlüğe giren Yerel Yönetim Yasası ile altı büyükşehir belediye meclisi ve Londra Büyükşehir Belediyesi il meclisi ortadan kaldırılmıştı. Bu düzenleme ile Londra 1850’den beri ilk kez şehir çapında yönetime sahip olma özelliğini kaybetti. Kaldırılan Londra Büyükşehir Belediyesi ve diğer altı büyükşehir meclislerin sorumluluklarının çoğu Londra Belediyesi ve diğer bölge meclisleri (metropolitan district/borough councils) tarafından devralındı (Wilson vd., 2011; 65). Ancak 1986’da Thatcher döneminde yapılan bir düzenleme ile kaldırılan Büyükşehir Yönetim Sistemi’nin bir benzer modeli Londra Büyükşehir Yasası (Greater London Metropolitan Act) adıyla 11.11.1999 tarihinde onaylanan bir yasa ile yeniden kurulmuştur (Demirkaya vd., 2005; 500). İşçi Partisi iktidarı dönemine denk düşen bu düzenlemelere ek bir düzenleme olarak 2003’te hazırlanan bir kanun ile seçimle göreve gelecek olan sekiz bölge meclisinin kurulması öngörülmüştür (Koçak, 2008; 144).

İşçi Partisi iktidarı döneminde Seçimli Bölge Meclisleri Yasası adıyla hazırlanan düzenleme aslında bir yerel yönetim kademesi olarak seçimle göreve taşınacak olan bölge meclisleri kurulmasını öngörmekteydi. Ancak bu yasa 2003’te çıkarılmasına rağmen yürürlüğe girmemiştir. 2010’da iktidardaki koalisyon hükümeti döneminde “Yerel Gelişme” adıyla bir rapor hazırlanmıştır. Bu rapor, İşçi Partisi dönemi yerel yönetim politikalarının aşırı merkeziyetçi ve yerel özerkliği zedeleyici olduğu görüşünü işlemektedir. Raporda ayrıca, bölge kalkınma ajansları üzerindeki merkezi yönetimin ağır etkisi bu kurumları merkezi yönetimin bir uzantısı biçimine dönüştürdüğü eleştirisine de yer verilmekte, bu kurumların kaldırılması ve yetkilerinin yerel yönetimlere bırakılması gerekliliği savunulmaktadır. Nitekim aynı hükümet iktidarında 2011’de Yerel Yönetim Yasası çıkarılmıştır. Bu yasa ile yerel yönetim yapılanmasında, yerel yönetimlerin kademeleri, sayıları ve iç örgütlenmelerinde önemli bazı değişiklikler ortaya çıkmıştır. Ancak bölge kalkınma ajansları raporda önerildiği gibi yetkilerinde bir değişiklik olmamıştır (Kocaoğlu vd., 2015; 550).

3. İngiltere’de Yerel Yönetimlerin Örgütsel Boyutu

İngiltere’de yerel yönetimler, hükümetlerin sıkça düzenleme yaptıkları ve sıkı denetim uyguladıkları birimler olma özelliğine sahiptirler (Karasu, 2009; 238). Ülkede yerel yönetimlerin uzun tarihi boyunca değişik adlara, görev ve yetkilere sahip, köklü bir geleneği bulunan kurumlardır. Genel manada İngiltere’de yerel yönetim yapılanması birbiri ile ilişkili üç kademeli bir

sistem üzerinden yürümektedir. Ülkedeki mevcut yerel yönetim yapısı; il (county), bölge (district), köy (parishes) ve ayrı bir düzenlemeye ile oluşturulan Londra Büyükşehir (Greater London Metropolitan) yönetiminden oluşmaktadır.

İngiltere’de belediyelerin oluşturulması için gerekli sabit bir nüfus öngörülmemiştir. Ancak genel eğilim belediyelerin sayısını azaltma ve az nüfuslu belediyeleri ortadan kaldırma yönündedir (Kaya, 2008; 73).

İngiltere’de yerel yönetimlerin iç örgütlenmesinde birbirine benzer bir yapının oluşturulduğu görülmektedir. Yerel yönetimler örgütlenmesindeki bu türdeş yapının bir örneği olarak belediye başkanları doğrudan halk tarafından değil ancak geleneksel olarak yerel meclisler tarafından atanmaktadır. Bunun bazı istisnaları Londra ve bazı belediyeler için geçerlidir. Yerel meclis (council) ile belediye başkanı (mayor) arasında anlaşmazlık ortaya çıktığında belediye başkanı; meclis kararlarını geciktirme, meclis de benzer biçimde başkanın kararları üzerinde geciktirme restini kullanabilmektedir. Yerel meclislerin karar alma ve yürütmeye ilişkin geniş yetkileri sayesinde belediye yönetimi üzerindeki egemenliği daha belirgindir. Nüfusu 85.000’den az ve daha kırsal bölge belediyelerinde belediye başkanlarının doğrudan halk tarafından seçilmesi uygulaması yaygınken şehir ve kent yönetimlerinde doğrudan halkın seçtiği belediye başkanlığı modeli giderek güçlenmektedir. (Toprak, 2016; Karasu, 2009; 223).

İngiltere yerel yönetim sınıflandırması içinde il seviyesinde örgütlenen en geniş kategoriye oluşturan ve yönetsel manada da bir yerel yönetim birimi olarak ili anlatan kavram County’dir. Ülkedeki yerel yönetim birimlerinin ilk kademesi ve en geniş olan il, coğrafi alanda belli sınırlara sahip bir ili değil, yerel yönetim anlamında idari ili ifade etmektedir (İnanç vd., 2006; 127). İl (County) yerel yönetim birimlerinin karar organı statüsüne sahip belediye meclisi (council) seçmenlerin oyu ile oluşmaktadır. Oluşturulan meclis seçilmiş üyeler arasından major veya chairman denilen bir başkan seçmektedir (Kocaoğlu vd., 2015; 546).

Ülkede 1996’da yapılan bir düzenleme ile illerin sayıları 46’ya ulaşmıştır. İllerin karar organı konumuna sahip belediye meclisi (council) 4 yıllık süre ile seçilmiş üyelerden oluşmaktadır. Belediye meclisi tüzel kişiliği ve yerel özerkliği bulunan yapılardır. Aynı zamanda yürütme ve yasama görevine benzer kimi yetkileri de bulunmaktadır. Meclisin kendi içinden seçtiği başkanın en temel görevi yerel yönetim birimleri arasındaki koordinasyonu sağlama, meclis çalışmalarına başkanlık etmek ve ilin tüzel kişiliğini temsil etmek gibi görevleri bulunmaktadır. Ülkedeki 46 il yönetiminin işleyiş ve örgütlenme yapıları Londra ile Manchester, Liverpool, Nottingham, Portsmouth, Bristol, York gibi ülkenin en çok nüfusunu barındıran 7 kenti hariç birbirine benzemektedir. Bu istisna 7 büyük kentin büyükşehir meclislerinin il meclislerindeki benzer yetkileri bulunmaktadır (Ökmen vd., 2015; 287).

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

İngiltere’de yerel yönetim kademelenmesinin ikinci düzeyinde bölge (district) gelmektedir. Bölgeler 1972’de hayata geçirilen bir düzenleme sayesinde mevcut belediyelerin (non-county boroughs), şehirseller bölgelerin (urban districts) ve kırsal bölgelerin (rural districts) kaldırılarak yerine bölge meclislerinin oluşturulması ile kurulmuş yerel yönetim birimidir. Bölge meclislerinin görevleri daha çok halkın günlük yaşamı ile doğrudan ilgili yakın çevre hizmetlerinden oluşmaktadır. Görev kapasitesi sınırlı bu kuruluşlar, metropoliten alanlarda tek kademeli yerel hizmetlerden doğrudan sorumlu birimler ve metropoliten olmayan alanlarda ise, il sisteminin ikinci kademesi olarak yapılandırılmıştır (Yamaç, 2014; 6).

Bölge yönetimleri İngiliz yerel yönetim sisteminin en aktif, görev ve yetki açısından en işlevsel yerel yönetim birimleridir. Bu yerel yönetim birimleri şeklen il yerel yönetim birimlerine bağlı olmamasına rağmen işleyiş açısından tüzel kişiliği bulunan ve özerk yapılanmaya sahip olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Tıpkı il yerel yönetim birimi örneklerinde olduğu gibi her bir bölge yönetiminin doğrudan halkın seçtiği birer meclisi ve meclisin kendi içinden seçtiği başkanları (major) bulunmaktadır. Meclislerin illerden farklı tarafı kendi bölgelerinde yasama ve yürütme erkine ait kimi işlevlerinin bulunmasıdır. (Kocaoğlu vd., 2015; 546).

İl ve bölge yerel yönetim birimlerine ek olarak İngiliz yerel yönetim sistemi içerisinde yerel yönetim biriminin son halkası ve ülkenin bir çok yerinde üçüncü kademe yerel yönetim birimi olarak örgütlenmiş yerel yönetim kuruluşu parish (köy veya kasaba kuruluşları) olarak adlandırılan örgütlenmelerdir. İngiltere’de büyük kentler dışında çok sayıda parish örgütlenmesini görebilmek mümkündür. 2000’lerin başında ülke genelinde kasaba meclisleri olarak da bilinen 10.000’den fazla parish ve 8.000’den fazla seçilmiş meclis bulunmaktaydı. 200’ün altında nüfusa sahip daha küçük parishlerin toplantılarına tüm seçmenlerin katılabilirler. Parish meclisleri çok sınırlı yetkilere sahip ve yönetimin alt kademesinde olmasına rağmen aynı zamanda baskı grupları ile hükümetin diğer katmanlarını harekete geçirebilme güçleri vardır (Greenwood, 2002; 97).

Nüfusu 200’ün üzerinde olan parish yerel yönetim kademelerinde meclis faaliyeti zorunlu iken nüfusu 200’e kadar olan parish yerel yönetim birimlerinde doğrudan halk katılımı öngörülmüş olması temsili demokrasi modelin önemli bir örneği olarak gösterilmektedir. İngiltere’de yerel sınırlar dahilinde kendi kendini yönetmenin en tipik örneğini oluşturan bu yerel yönetim yapılanmasını başka bir ülkenin yerel yönetim sistemi dahilinde görebilmek mümkün değildir. Bu durum İngiliz yerel yönetim sisteminin özgünlüğü olarak yorumlanmaktadır (Kocaoğlu vd., 2015; 546).

İngiltere’de bu yerel yönetim kuruluşlarının sayısal görünümü Ocak 2016 itibarıyla; iki kademe: 27 ilçe meclisi (Wight Adası dahil değildir); 201 ilçe

meclisleri, tek kademeli: Londra'nın 33 şehrindeki ilçeler (City of London dahil); 36 büyükşehir ilçe; 55 üniter (tüm ilçe üniter otoriteleri dahil); 1 Isles of Scilly olmak üzere İngiltere'de toplamda 5 farklı türden 353 yerel makam vardır. Buna ek olarak İngiltere'de yaklaşık 9000 kasaba veya köy konseyi bulunmaktadır.²

4. İngiltere Yerel Yönetimlerinin Yetki, Görev, Denetim ve Mali Yönden Analizi

İngiltere yerel yönetimlerinin sahip olduğu yetkiler Avrupa'nın diğer ülkeleri ile kıyaslandığında çok geniş alanlara taşıdığı söylenebilir. İngiliz yerel yönetim birimlerinin gördüğü hizmetler, yerel niteliği bulunan kamusal hizmetler olma özelliği taşımaktadır. Bu kuruluşlar yerel nitelikteki ihtiyaçlara hitap eden hizmetleri üstlenmeleri yanında kendi iç çalışma şekilleri ve yöntemlerini belirlemede de büyük bir serbestlik içinde hareket edebilmektedirler (Ünal, 2013; 106). Şu an İngiltere'de farklı türde çok sayıda kamusal hizmetler yerel yönetimler tarafından karşılanmaktadır (Oakland, 2002: 66).

İngiltere'de merkezi yönetim yerel nitelikteki hizmetlerin karşılamaında herhangi bir rol almazken bu alanda bütün görevler yerel yönetim kuruluşları tarafından yerine getirilmektedir. Yerel yönetimlerin karşıladığı hizmetlerin türü ve çeşidi konusunda dönemler itibariyle farklılıklar arz etmektedir. II. Dünya Savaşı ile 1970'lerin ortasına denk düşen zaman diliminde dönemin hakim bir anlayışı olarak hayat bulan refah devleti uygulamalarının bir yansıması olarak yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde bir artış görülmektedir. Finansmanı, merkezi yönetim tarafından üstlenilen bu hizmetlerin sunumu 1980'lerde iktidarı elde eden Thatcher Hükümeti dönemine kadar devam etmiştir. Bu zaman dilimi, neo-liberal ekonomi politikalarının benimsenmesi ile özelleştirmelerin hız kazandığı ve yerel yönetim gelirlerinin kesildiği bir dönemdir (Koçak, 2008; 144).

İngiltere'de yerel yönetimlerinin görev ve yetkileri genel yetki ilkesi etrafında şekillenmektedir. Bu ilke; yerel yönetimlerin merkezi idare tarafından doğrudan üstlenmediği veya yasalar ile başka kuruluşlara yüklediği görevlerin yerel yönetim birimi tarafından yerine getirilmelerine imkan veren bir anlayışı ifade etmektedir. Thatcher Hükümeti döneminde kısılan yerel yönetim yetkileri sonraki hükümetler döneminde kanun yoluyla yeniden yerel yönetimlere aktarılmışsa da, bu kanunların çoğunda detaylara yer verilmemiş genel yetki ilkesi korunmuştur (Kocaoğlu vd., 2015; 340).

Ülkede geçerli üç kademeli yerel yönetim sistemi bulunmasına rağmen bu kuruluşların üstlenmiş oldukları fonksiyonları yerine getirirken kendi aralarında hangi görevi kimin yapacağı gibi konularda belirli bir iş bölümü içinde hareket ettikleri tablo: 1'de görüldüğü üzere söylenebilir.

² Department for Communities and Local Government'den elde edilen İstatistikî bilgiler ve tam liste için <https://www.gov.uk/guidance/local-government-structure-and-elections> (Erişim Tarihi: 15. 05. 2018).

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

Tablo: 1 İngiltere’de Yerel Yönetim Kademeleri Arasındaki İş Bölümü

Görev ve Sorumluluk	İl Yerel Yönetimleri (County Councils)	Bölge Yerel Yönetimleri (District Councils)
Tarım	Tüm hizmetler	
Eğitim	Tüm Hizmetler	
Kara Yolu ve Ulaşım	Ulaşım planlaması, Yeni il dahilindeki yolların inşası ve bakımı, Toplu taşıma, Alt yapı hizmetleri ve koordinasyonu, Yolların ve sokakların Aydınlatması	Sokakların temizlenmesi Sokak aydınlatması
Konut		Tüm hizmetler
Eğlence ve Aktiviteler	Kütüphane, Arkeoloji, Arşiv, İl parkları ve piknik alanları, Spor ve sanat salonları, Kırsal gelişme alanları, Toplumsal projeler	Müzeler, Sanat galerileri Yerel Park ve açık hava alanları, oyun sahaları, okul dışı yüzme havuzları, ve spor merkezleri
Planlama	İmar planları, Madenlerin denetimi, Çevre koruma, Ekonomi ve turizmi geliştirme görevleri, Çöp imha denetimi	Yerel planlamalar Gelişme denetimi Çevre koruma Ekonomik gelişme Yerel alan ücretleri
Toplum Sağlığı	Çöp düzenleme, imha ve geri dönüşüm merkezleri Ticaret standartlar oluşturma Doğum, ölüm ve evlilik kayıtları İtfaiye ve kurtarma hizmetleri Adli mahkemeler	Çöp toplama Gıda hijyen ve güvenliği Hava kirliliği denetimi Mezarlık hizmetleri
Sosyal Hizmetler	Tüm hizmetler	
Belediye Vergisi		Kendi vergilerin toplanması İlçe ve mahalle için talimat ve artı kurallar koyma

Kaynak: Greenwood, 2002; 101

“İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi”
“Journal of the Human and Social Sciences Researches”
[itobiad / 2147-1185]

Cilt: 7, Sayı: 4
Volume: 7, Issue: 4
2018

Tabloda görüldüğü biçimiyle İngiliz yerel yönetim kademeleri arasında görev ve sorumluluk açısından iş bölümü göze çarpmaktadır. Örneğin ilk kademe yönetimleri eğitim, tarım, sosyal hizmetler alanında tüm hizmetleri karşılama konusunda doğrudan ve tek yetkili iken; ikinci kademe yönetimler konut ve yerel vergi toplama ve düzenleme yapma konusunda tek yetkili konumdadırlar. Bunun dışında planlama, ulaşım, sağlık, eğlence, gibi alanlarda birlikte görev ve sorumluluk üstlendikleri görülmektedir. Ortak görev ve hizmetlerin muhteviyatında farklılık olmasına rağmen esas itibarıyla birbirlerini tamamlayıcı yönleri ile iş bölümü devam etmektedir.

İngiltere’de yerel yönetimlerin yetki alanına bırakılan eğitim, kurtarma ve adli mahkeme hizmetleri bizim ülkemizde merkezi yönetim tarafından ya da merkezi yönetim dışındaki adli makamlarca yerine getirilmektedir. İngiltere’de yerel yönetimlerin eğitim üzerindeki etkinliği yanında kurtarma ve iç güvenlik gibi (polis) konularda yetkileri geniş tutulmuştur. Merkezi bir polis teşkilatı bulunmayan ülkede toplumsal düzeni sürdürmede yetki 18. yüzyıldan itibaren yerel yönetim meclislerinde olmuştur. Günümüzde bu yetkiler anakent alanlarda ortak girişimler, geri kalan yerlerde ise özerk polis otoriteleri tarafından yerine getirilmektedir (Karasu, 2009; 228).

Ülkedeki yerel nitelikli tüm hizmetler yerel yönetim birimleri eliyle verilirken bu hizmetleri yerine getirme noktasında yerel yönetim birimlerin yanında gönüllü kuruluşlar son dönemde artan bir katılım örneği göstermektedir. “Gönüllü kuruluşlar kamu hizmetlerinin sağlanmasında giderek daha etkili hale gelmişler; devlet ve yerel yönetimler tarafından finansmanı sağlanmakta olan hizmetlerin, üretim ve halka ulaştırılmasında görev üstlenmişlerdir... Günümüzde yerel yönetimler, karmaşık bir organizasyonel mozaığın parçası haline gelmişlerdir. Yerel hizmetlerin sunulmasında; yerel yönetimlerin özel ve kamu sektörü ile gönüllü kuruluşlarla paylaşılan yetkisini ifade etmek için, ‘yerel yönetişim’ kavramı kullanılmaktadır...Yerel yönetimler ayrıca, yeni paradigma olarak görülen ortaklıklar yolu ile toplumun daha eğilimli grupları ve dezavantajlı çocuklar, yaşlılar ve engellilerin sorunlarını aşmak için politika yapmak ve İngiltere’de yerel yönetimler hizmet dağıtmaktadırlar. 2000 yılından itibaren başlayan bu ortaklıkların başlıcaları: Yerel Stratejik Ortaklıklar (LSPs), Sürdürülebilir Toplum Stratejileri (SCSs), Yerel Bölge Anlaşmaları (LAAs), Çoklu Bölge Anlaşmaları (MAAs)dır.” (Yamaç, 2014; 11).

Son yıllarda İngiltere’de yerel yönetimlerin, yerel yönetişim modeli çerçevesinde, gönüllü kuruluşların kamu hizmetlerinin sağlanmasında giderek artan roller kazanmaları yerel yönetimlerin bu kuruluşlar tarafından kamuoyu denetimine tabi olmalarına yol açmıştır. Ancak esas olarak merkezi yönetimin yerel yönetimler üzerindeki denetimi belirleyici özelliğe sahiptir. Bu denetim biçimi yasama, yürütme ve yargı denetimi olmak üzere üç biçimde kendini göstermektedir. Yasama yoluyla yapılan denetim Avam Kamarası tarafından yapılan denetimdir. Yürütmenin yaptığı denetim ise etkin denetim biçimidir. Bu denetim Başbakanlık ve Çevre Bakanlığı eliyle

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

yapılmaktadır. Yürütme denetimi uygulamada yoğun olarak mali kaynakların yeniden düzenlenmesi, yetkilerin kısıtlanması şeklinde tezahür etmektedir (Parlak vd., 2005; 139). Yargı denetimi ise bilinen anlamda hukuka uygunluk denetimi olup yerel yönetimlerin aldıkları karar ve işlemlerin hukuka uygunluğu boyutunun değerlendirildiği mahkeme kararlarıdır.

İngiltere’de öz-yönetim (self-government) ve yerel özerklik kavramı liberal esintiyle yüceltilerek özgürlük kavramı gibi bir anlama taşınmasına rağmen tarihsel perspektifte yerel yönetimler, merkezi yönetim tarafından kapsanı belirlenen görev ve yetkilerin yereldeki uygulayıcı birimleri olarak var olmuşlardır (Çam, 2015; 21). Parlamentoda çoğunluğu elinde bulunduran hükümetler; yerel yönetimlerin karar organlarını dağıtabilir, yetkilerini sınırlandırabilir, görev alanlarını, sunacakları hizmetlerin standartlarını diledikleri gibi yeniden tasarlayabilir, yetki ve sorumluluklarını birinden diğerine aktarabilir (Karasu, 2009; 216). Merkezi yönetimin, yerel yönetimler üzerindeki geniş kapsamlı yetkisi yerel özerklik anlayışı ve yerelleşme ilkesi ile çelişen bir sonuca işaret etmektedir.

Ülkedeki yerel yönetimlerin görev ve sorumluluklarının geniş olması bu kurumların gelir kaynaklarının fazla olması sonucunu doğurmuştur. İngiltere’de yerel yönetim kuruluşları dört farklı gelir kaynağına sahiptirler. İlk gelir kaynağı olarak vergi gelirleri (Council Tax) emlak vergisi sistemine benzer biçimde mülkiyet esasına göre doğrudan yerel yönetim birimleri tarafından tahsil edilmektedirler. Yerel kuruluşların halka verdikleri hizmetin karşılığı olarak alınan tutarlar bu verginin konusunu oluşturmaktadır. İller tarafından toplanan vergiler daha sonra bağlı belediyelerin nüfusuna göre taksim edilmektedir. İkinci gelir türü olarak tek tip vergiler (The Uniform Business Rate) adı verilen ticari ve sanayi tipi gayri menkuller üzerinden alınan ticari kazanç vergisidir. Yerel yönetimler için üçüncü gelir türü hükümet yardımları (Government Grants)’dır. Merkezi yönetimin doğrudan yaptığı amaçlı yardımlar (Specific Grants), mali standardın sağlanması amacıyla yapılan genel amaçlı yardımlar (The Revenue Support Grant) ve çevre, konut, kentleşme, kamu esenliğinin sağlanması maksatlı projelerin hayata geçirilmesi için verilen proje karşılığı yardımlar (The Project Supports)’dan oluşmaktadır. Son gelir kalemini ise diğer gelirler oluşturur. Bu gelir kalemi içerisinde yerel yönetimlerin verdikleri hizmet karşılığında aldıkları harçlar, resimler, satış gelirleri ve borçlanmalar yer almaktadır (Ökmen vd., 2015; 291).

İngiltere’de yerel yönetim bütçelerinin içerisindeki en büyük pay genel bütçeden aktarılan tutarlardan meydana gelmektedir. Merkezi yönetimden yerel yönetimlere aktarılan payın büyüklüğü yönetimler arasında ciddi pazarlıklara ve her dönem çeşitli tartışmalara neden olmuştur. Hükümetler bu tahsisler aracılığı ile yerel yönetimler üzerinde baskı kurabilmektedirler.

Bu durum yerel özerklik ile çelişen ve yerel özerkliği büyük oranda zedeleyen bir sonuç ortaya çıkarmıştır (Karasu, 2009; 232).

Sonuç

İngiltere, tarihsel süreçte işgal ve rejim değişikliği gibi dönemsel gelişmelerden etkilenmeyen, kesintisiz devam eden güçlü devlet geleneğine sahip bir ülkedir. Günümüzde İngiltere, küresel sistemde sahip olduğu konum, ekonomi, kültür ve hukuk sistemi gibi alanlarda dünyanın önemli ve az sayıda ülkeleri arasındadır. İngiliz kamu yönetimi, hakim geleneklere bağlı çizgisini korurken diğer yandan da modernizmi ve güncel gelişmeleri yönetsel alana taşıyan bir ülkedir. Son yarım asırdır devam eden yerelleşme reform süreçleri ile bir yandan ademi merkezîyetçi bir yapıya dönüşürken öten yandan ise özü itibarıyla merkezîyetçi anlayışı terk etmişe değildir.

İngiltere, yönetsel sistemi itibarıyla üniter (tekçi), yerelleşme-merkezileşme eksenini itibarıyla merkezîyetçi özelliği ağır basan bir ülkedir. İngiltere, gerek idari alana dair bir takım yetkiler; gerekse de mali alana ilişkin gelirler daha çok merkezde toplandığı bir yönetim yapısına sahiptir. Yerel yönetimlerin anayasal dayanaklarının olmaması nedeniyle merkezi hükümetin, parlamento çoğunluğuna bağlı olarak, yerel yönetim örgütleri üzerinde dilediği gibi düzenleme yapabilme yetkisine sahip olması yerel özerklik ve yerelleşme ile bağdaşmayan bir durumdur. Yerel yönetim alanında her hükümet döneminde ve sıkça yasal düzenlemelerin yapılması hükümetlerin yerel yönetimler üzerinde uyguladıkları politikaların görünür yüzünü oluşturmaktadır.

Yerel ve bölgesel hizmetleri görmeye dönük olarak yerel yönetimlerin sahip olduğu görev ve yetkiler idari yerelleşme ile ilişkili bir konudur. Günümüz İngiltere'sinde; eğitim, itfaiye, ulaşım, çevre, tarım, planlama, sosyal hizmetler, güvenlik ve sağlık gibi farklı alanlarda çok sayıda kamusal hizmet yerel yönetim kuruluşları tarafından sunulmaktadır. İngiltere'de çok sayıda önemli kamu hizmetinin yerel yönetimler tarafından sunulması bu kuruluşların temel kamusal hizmetler üzerinde etkin rollere sahip olduğu göstermektedir.

İngiltere'de hayata geçirilen yerelleşme eğilimli düzenlemeler beraberinde yerel yönetimlerin sunmakla yükümlü oldukları kamu hizmetlerinde de bir genişleme yaratmıştır. Bu gelişmeler sonucunda günümüzde İngiltere, üniter ve adem-i merkezi devletler kategorisinde değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, yerel yönetimlerin; örgütlenmesi, mali yapıları ve merkezi yönetimle olan ilişkileri ile aynı özgünlüğü yakalayamadıkları görülmektedir. Ülkedeki yerel yönetim kuruluşları; sahip olduğu nüfus, ekonomi ve kentsel bir takım nitelikler bağlamında çok parçalı ve küçük yapıları da içinde barındıran bir görünüm arz etmektedir. Merkezi yönetimin, yerel yönetimler üzerinde geniş düzenlemeler yapabilme yetkisi ve gelir kaynaklarının paylaşımında belirleyici rolü karşısında, güçsüz ve

İngiltere’de Yerleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

küçük yapılardan meydana gelen yerel yönetimler, merkeze bağımlı hale gelmişlerdir.

İngiliz yönetim sistemi içerisinde yerel yönetimler, bağımsız hareket etme kabiliyeti bulunmayan ancak yasal sınırlara tabi kuruluşlar olarak varlık göstermektedirler. Yönetsel açıdan, kendi karar organlarına sahip, karar alma ve uygulama kabiliyeti bulunan bu kuruluşların idari özerklikleri bulunmaktadır. Yerel yönetim kuruluşları sahip oldukları özerklik yanında çeşitli boyutlarda vesayet denetimi, parlamento denetimi, bakanlık denetimi ve yargı denetimine tabi kuruluşlardır. Özerklik ve denetim boyutu ile İngiliz yerel yönetim sistemi ülkemiz yerel yönetim sistemine benzerlikler taşımaktadır.

Yerel yönetimlerin sahip olduğu yetki ve görevler ile özerklik boyutu ülkelerin yerleşme düzeyi ile yakın ilişkilidir. Yerleşme aynı zamanda bir süreçtir. İngiltere’de zamana yayılan ve ayrı ayrı yasalar ile sürdürülen yerleşme reform politikaları aynı zamanda devam eden bir süreçte içinde barındırmaktadır. Diğer taraftan ülkede, yerleşme reform süreci ve yerel yönetimler alanında yeniden yapılanma sürecinin başarı yada olumsuzlukları üzerine devam eden tartışmalarda bulunmaktadır.

Kaynakça

ARSLAN, E. vd., (2015). "Hükümet Programlarında Yerelleşme Vurgusu: Gerçekleşenler Vaatler", (Ed. Selma Karatepe, vd.), *Yerelleşme Merkezileşme Tartışmaları, 9. Kamu Yönetimi Sempozyumu*, TODAİE, Ankara, ss. 42-53.

Bingöl, N. vd., (2008). *Birleşik Krallık'ta Kamu Yönetimi Reformları, (1979-2008)*, Matus Yayıncılık, Ankara.

Chandler, J. A. (1991). *Local Government Today*, Manchester University Press, Manchester.

Coşkun, S. (2004). "Kamu Reformları: Değişim ve Süreklilik", (Ed. Muhtin Acar ve Hüseyin Özgür), *Çağdaş Kamu Yönetimi II*, Nobel Yayınları, Ankara, ss. 139-143.

Çam, Ç. A. (2015). "Yerinden Yönetim ve Kentsel Siyaset: Avrupa Yerel Yönetim Sistemlerine Karşılaştırmalı Bir Bakış", (Ed. Pınar Uyan Semerci), *Yerel Demokrasi Sorunsalı: Büyükşehir Belediye Meclisleri Yapısı ve İşleyişi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul, ss. 15- 147.

Demirkaya, Y., Bozlağan R. (2015). "Londra Anakent Belediye Sistemi ile Türk Anakent Belediye Sisteminin Karşılaştırılması", (Ed. Hüseyin Özgür ve Muhammet Kösecik), *Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar -1*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, ss. 499- 511.

Department for Communities and Local Government'den elde edilen İstatistiki bilgiler ve tam liste <https://www.gov.uk/guidance/local-government-structure-and-elections> (Erişim Tarihi: 15.05.2018).

Greenwood, J., Pyper, R. and Wilson, D. (2002). *New Public Administration In Britian*, Routledge, London and New York.

Heywood, A. (2013). *Siyaset*, (Çev.: Atilla Yayla vd.), Adres Yayınları, Ankara.

İnanç, H., Ünal, F. (2006). "İngiltere'de Yerel Yönetimler", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 16, Aralık, ss. 125-140.

Karasu, K. (2009). "İngiltere'de Kamu Yönetimi", *Kamu Yönetimi Ülke İncelemeleri*, (Ed. Ayman Güler vd.), İmge Kitapevi, Ankara.

Kaya, E. "Belediye Yönetiminde Yeni Düzenlemeler" *Yerel Siyaset Dergisi*, Sayı. 27.

Kocaoğlu M., Usta, S., Akman, E. (2015). "Yerelleşme – Merkezileşme Tartışmaları Ekseninde Yerel Yönetimlerde Reform: İngiltere ve Türkiye Mukayeseli Bir Analiz", (Ed. Selma Karatepe, vd.), *Yerelleşme Merkezileşme Tartışmaları, 9. Kamu Yönetimi Sempozyumu*, TODAİE, Ankara, ss. 543- 555.

İngiltere’de Yerelleşme Politikaları ve Yerel Yönetimler

- Kocaoğlu, M., Usta, S. (2015). “Seçilmiş Ülkeler Bağlamında Yerel Yönetimlerde Reformlar ve Temel Eğilimler”, (Ed. Mehmet Mecek, Mesut Doğan, Bekir Parlak), *İdari ve Mali Açından Türkiye’de Yerel Yönetimler*, Bekad Yayınları, Antalya, ss. 331-352.
- Koçak, Y. (2008). *Karşılaştırmalı Yerel Yönetimler*, Orion Kitabevi, Ankara.
- Mustafa Ö., Parlak B. (2015). *Yerel Yönetimlerde Yeni Vizyonlar*, Ekin Yayınevi, Bursa.
- Oakland, J. (2002). *British Civilization*, Rutledge, London and New York.
- Parlak, B., Cantürk, C. (2005). *Karşılaştırmalı Siyasal ve Yönetimsel Yapılar*, Alfa-Aktüel Yayınları, Bursa.
- Rondinelli, D. (1999). “What is Decentralization?”, Litvack, Jennie – Seldom, Jessica (Ed.), *Decentralization Briefing Notes*, WBI Working Papers.
- Sakal, M. (2009). “Türkiye’de Yerel Yönetim Reformu Sürecinin Mali Boyutu ve Analizi”, *Ulusal Kalkınma ve Yerel Yönetimler*, TODAİE, Ankara.
- Toprak, Z. “Metropolitan Kent Yönetimi Örnekleri ve Karşılaştırmalı Analizler”, [kisi.deu.edu.tr/.../zerrin.toprak/Zerrin_Toprak_faaliyetler_web2016guncel\(1\).doc](http://kisi.deu.edu.tr/.../zerrin.toprak/Zerrin_Toprak_faaliyetler_web2016guncel(1).doc) (Erişim Tarihi: 08.07.2016).
- Ünal, F. (2013). *Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Denetimi ve Yerel Yönetim Ombudsmanı*, Savaş Yayınevi, Ankara.
- Wilson D., Game, C. (2011). *Local Government in the United Kingdom* Palgrave Macmillan, New York.
- Wollmann, H. (2004). “Local Government Reforms in Great Britain, Sweden, Germany and France: Between Multi – Function and Single – Purpose Organisations”, *Local Government Studies*, Vol. 30, No.4, Winter, pp. 639-665.
- Worthy, B., Amos, J., Hazell, R. and Bourke, G. (2011). “Town Hall Transparency? The Impact Of The Freedom Of Information Act 2000 On Local Government İn England,” *ESRC Economic & Social Research Council*, The Constitution Unit Department of Political Science University College London.
- Yamaç, M. (2014). “İngiltere’de Yerel Yönetimler”, *Sosyal Bilimler Metinleri*, Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

